

Załącznik nr 8

Wzór umowy

Umowa o roboty budowlane nr.....

zawarta w dniu 2017 r.

pomiędzy:

Pilchowickim Przedsiębiorstwem Komunalnym Spółka z o.o.

ul. Główna 52, 44-144 Nieborowice, zwanym dalej „Zamawiającym”,

reprezentowanym przez Zarząd Spółki, w imieniu którego działają:

.....
.....

a

.....
.....

zwanym dalej „Wykonawcą”, reprezentowanym przez

w imieniu którego działają:

.....
.....

§ 1

1. Zamawiający powierza, a Wykonawca wybrany w drodze przetargu otwartego (postępowanie nr 2/2017) przyjmuje do wykonania przedmiot umowy w zakresie ujętym w specyfikacji istotnych warunków zamówienia i ofercie, które stanowią Załącznik nr 1 do umowy, polegający na: wykonaniu kanalizacji sanitarnej w Żernicy w ciągu ul. 1-go Maja i ul. Brzozowej, zgodnie z dokumentacją projektową i pozwoleniem na budowę, na łącznym odcinku rurociągów grawitacyjnych ok. 1.100 m oraz rurociągów tłocznych ok. 26 m wraz z budową przepompowni ścieków
2. Wykonawca zobowiązuje się wykonać przedmiot zamówienia zgodnie z zakresem prac przewidzianych do wykonania w dokumentacji projektowej, zasadami wiedzy technicznej i obowiązującymi przepisami, w szczególności z przepisami

techniczno-budowlanymi i normami państwowymi oraz ustalonymi w niniejszej umowie warunkami.

3. Zamawiający dopuszcza wprowadzenie zamiany materiałów i urządzeń przedstawionych w ofercie przetargowej pod warunkiem, że zmiany te będą korzystne dla Zamawiającego, w szczególności:
 - a) powodujące obniżenie kosztu ponoszonego przez Zamawiającego na eksploatację i konserwację wykonanego przedmiotu umowy
 - b) powodujące poprawienie parametrów technicznych przedmiotu umowy
 - c) wynikające z aktualizacji rozwiązań z uwagi na postęp technologiczny lub zmiany obowiązujących przepisów;
 - d) zmiany producenta poszczególnych materiałów i urządzeń przedstawionych w ofercie przetargowej pod warunkiem, że zmiana ta nie spowoduje obniżenia parametrów tych materiałów lub urządzeń.
4. Zmiany, o których mowa w pkt. 3 wymagają uprzedniej pisemnej zgody Zamawiającego, udzielonej w porozumieniu z projektantem.
5. Zamawiający oświadcza, że posiada prawo do dysponowania nieruchomością na cele budowlane.

§ 2

1. Terminy wykonania robót ustala się następująco:
 - 1) rozpoczęcie robót – niezwłocznie po przekazaniu terenu budowy i nie później niż w ciągu 14 dni od tego dnia
 - 2) zakończenie wykonania przedmiotu umowy – 31 marca 2018 r.
2. Za termin wykonania przedmiotu umowy uznaje się datę uzyskania przez Wykonawcę w imieniu Zamawiającego pozwolenia na użytkowanie całości zadania określonego niniejszą umową oraz dostarczenia kompletu dokumentów Zamawiającemu.

§ 3

1. Do obowiązków Zamawiającego należy:
 - a) dostarczenie egzemplarza dokumentacji projektowej
 - b) przekazanie Wykonawcy placu budowy
 - c) zapewnienie bieżącego nadzoru inwestorskiego i autorskiego, obejmującego wszystkie branże przedmiotu umowy
 - d) dokonanie odbioru wykonanych robót budowlanych na zasadach określonych w umowie
 - e) zapłata wynagrodzenia na zasadach określonych w umowie.
2. Do obowiązków Wykonawcy należy:
 - a) wykonanie i przedłożenie Zamawiającemu oraz inspektorowi nadzoru w terminie do 14 dni od daty podpisania niniejszej umowy harmonogramu rzeczowo-finansowego, obejmującego przewidywane terminy realizacji poszczególnych etapów przedmiotu umowy
 - b) prawidłowe wykonanie wszystkich prac związanych z realizacją przedmiotu umowy w zakresie umożliwiającym użytkowanie tych obiektów zgodnie z ich przeznaczeniem
 - c) szczegółowe sprawdzenie w terenie warunków wykonania zamówienia
 - d) zorganizowanie placu budowy, w tym wykonanie dróg i komunikacji, ogrodzeń, instalacji, zabudowań prowizorycznych i wszystkich innych czynności niezbędnych do właściwego wykonania robót. Wykonawca jest zobowiązany zabezpieczyć i oznakować prowadzone roboty oraz dbać o stan techniczny i prawidłowość oznakowania przez cały czas trwania realizacji robót budowlanych oraz zapewnić, w bezpieczny sposób, ciągłość ruchu drogowego na wszystkich drogach, chodnikach i parkingach zlokalizowanych wokół terenu przeznaczonego pod budowę używanych lub przecinanych przez niego podczas prowadzenia robót oraz uzyskać wszystkie niezbędne do tego celu uzgodnienia i pozwolenia, zapewnić dostęp do posesji położonych w pobliżu placu budowy. Wykonawca jest odpowiedzialny przed odpowiednimi służbami

za użytkowanie dróg publicznych w związku z realizacją niniejszej umowy. Wykonawca ponosi pełną odpowiedzialność za teren budowy od chwili przejęcia placu budowy

- e) jeżeli jest to wymagane przepisami, Wykonawca zobowiązany jest sporządzić projekt zmian organizacji ruchu drogowego na drogach publicznych
- f) nie wcześniej, niż 14 dni i nie później, niż 7 dni przed rozpoczęciem prac na danym odcinku dróg, Wykonawca zobowiązany jest powiadomić mieszkańców tych ulic, instytucje, właścicieli lub użytkowników lokali użytkowych o przewidywanym terminie rozpoczęcia i zakończenia prac oraz planowanych utrudnieniach za pomocą:
- plakatów informacyjnych rozwieszonych w publicznie dostępnych miejscach, tablicach informacyjnych, słupach ogłoszeniowych, itp.
 - pisemnych informacji dostarczonych mieszkańcom, instytucjom i do siedzib lokali użytkowych
- g) nie później, niż 14 dni przed rozpoczęciem prac na danym odcinku dróg, Wykonawca zobowiązany jest pisemnie powiadomić o przewidywanym terminie rozpoczęcia i zakończenia prac oraz planowanych utrudnieniach następujące instytucje i podmioty:
- służby ratunkowe i bezpieczeństwa publicznego, tj. Pogotowie Ratunkowe, Straż Pożarną i Policję
 - urzędy administracji publicznej, tj. urząd gminy i starostwo powiatowe
 - służby awaryjne, tj. pogotowie energetyczne i gazowe
 - Zamawiającego
- h) wykonywanie robót budowlanych zgodnie z obowiązującymi przepisami Prawa budowlanego i przepisami BHP. Kierownik budowy przed rozpoczęciem robót budowlanych powinien opracować plan bezpieczeństwa i ochrony zdrowia zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 23 czerwca 2003 r. (Dz. U. Nr 120, poz. 1126 z późn. zmianami) oraz przedstawić go Zamawiającemu i zapewnić jego stosowanie

- i) współpraca z upoważnionymi przedstawicielami Zamawiającego, w tym udział przedstawicieli Wykonawcy w cotygodniowych spotkaniach w siedzibie Zamawiającego, podczas których omawiany będzie stan zaawansowania prac i ewentualne problemy w ich realizacji
- j) koordynacja prac realizowanych przez podwykonawców, przy czym Zamawiający zastrzega prawo żądania od Wykonawcy zmiany osoby Podwykonawcy, jeżeli ten realizuje roboty w sposób wadliwy, niezgodny z warunkami umowy lub obowiązującymi przepisami
- k) prowadzenie dokumentacji budowy, o której mowa w ustawie – Prawo budowlane, w tym księgi obmiarów oraz dziennika budowy i udostępnianie go Zamawiającemu oraz innym upoważnionym osobom lub organom administracji publicznej celem dokonywania wpisów i potwierdzeń
- l) przygotowanie obiektów i wymaganych dokumentów do dokonania odbioru przez Zamawiającego
- m) zgłaszanie obiektów i robót do odbioru
- n) przestrzeganie przepisów BHP i przeciwpożarowych
- o) zapewnienie kadry i nadzoru z wymaganymi uprawnieniami
- p) zapewnienie sprzętu spełniającego wymagania norm technicznych
- q) utrzymanie porządku na placu budowy
- r) likwidacja placu budowy i zaplecza własnego Wykonawcy bezzwłocznie po zakończeniu robót, nie później niż w ciągu 30 dni od daty dokonania odbioru końcowego
- s) uregulowanie należności za dostawę mediów niezbędnych do realizacji przedmiotu umowy zgodnie z zawartymi przez Wykonawcę umowami z poszczególnymi dostawcami
- t) zapewnienie dozoru mienia na terenie robót na własny koszt

- u) ponoszenie pełnej odpowiedzialności za szkody oraz następstwa nieszczęśliwych wypadków pracowników i osób trzecich, powstałe w związku z prowadzonymi robotami, w tym także ruchem pojazdów.

§ 4

1. Zamawiający przekaże Wykonawcy teren budowy niezwłocznie po podpisaniu umowy, nie później niż w ciągu 14 dni od daty podpisania umowy.
2. Wykonawca zainstaluje na własny koszt odpowiednie przyłącza oraz liczniki zużycia wody i energii elektrycznej oraz będzie ponosił koszty dostawy wody i energii elektrycznej w okresie realizacji zadania.
3. Zamawiający nie będzie ponosił odpowiedzialności za składniki majątkowe Wykonawcy, znajdujące się na placu budowy.

§ 5

1. Przedstawicielem Zamawiającego w odniesieniu do robót objętych umową jest inspektor nadzoru

.....

a także

.....

.....

.....

2. Inspektor nadzoru jest uprawniony do wydawania Wykonawcy poleceń związanych z jakością robót, które są niezbędne do prawidłowego oraz zgodnego z umową wykonania przedmiotu umowy.

3. Przedstawicielem Wykonawcy na budowie będzie Kierownik budowy

.....

posiadający uprawnienia nr

4. Strony zgodnie ustalają, że zmiana osób, o których mowa w punktach 1 i 3 powyżej, nie stanowi zmiany umowy i jest dopuszczalna za uprzednim pisemnym powiadomieniem drugiej strony, z zastrzeżeniem, że zmiana osoby pełniącej funkcję Kierownika budowy wymaga pisemnej zgoda Zamawiającego.

§ 6

1. W trakcie realizacji robót Wykonawca będzie utrzymywał teren budowy w stanie wolnym od przeszkód komunikacyjnych oraz będzie odpowiednio składował i usuwał wszelkie urządzenia pomocnicze i zbędne materiały, odpady oraz niepotrzebne urządzenia prowizoryczne.
2. Wykonawca zobowiązuje się do umożliwienia wstępu na teren budowy pracownikom organów nadzoru budowlanego, do których należy wykonywanie zadań określonych ustawą – Prawo budowlane oraz do udostępniania im danych i informacji wymaganych tą ustawą.
3. Po zakończeniu robót Wykonawca zobowiązany jest uporządkować teren budowy i przekazać go Zamawiającemu w terminie odbioru robót.
4. Wykonawca przy wykonywaniu robót w ciągach dróg zobowiązany jest do zapewnienia dojazdu do nieruchomości, a po ich wykonaniu do niezwłocznego uporządkowaniu terenu i ulepszenia nawierzchni.
5. Za szkody i zniszczenia powstałe w trakcie budowy z winy Wykonawcy odpowiada Wykonawca.

§ 7

1. Wykonawca zobowiązuje się wykonać przedmiot umowy z materiałów własnych.
2. Materiały i urządzenia, o których mowa w punkcie 1, powinny odpowiadać wymaganiom wyrobów dopuszczonych do obrotu i stosowania w budownictwie określonych w ustawie Prawo budowlane, wymaganiom specyfikacji istotnych warunków zamówienia oraz projektu budowlanego.
3. Na każde żądanie Zamawiającego lub inspektora nadzoru, Wykonawca obowiązany jest okazać w stosunku do wskazanych materiałów stosowne certyfikaty, aprobaty techniczne lub inne odpowiednie dokumenty.

4. Wykonawca zapewni potrzebne oprzyrządowanie, potencjał ludzki oraz materiały wymagane do zbadania na żądanie Zamawiającego jakości robót wykonanych z materiałów Wykonawcy na terenie budowy, a także do sprawdzenia ciężaru i ilości zużytych materiałów. Badania te będą wykonane na koszt Wykonawcy.

§ 8

1. Za wykonanie przedmiotu umowy strony ustalają wynagrodzenie ryczałtowe w kwocie:

cena netto – PLN

(słownie: złotych)

podatek VAT naliczony wg stawki% – PLN

(słownie: złotych)

cena brutto – PLN

(słownie: złotych)

zgodnie z ofertą Wykonawcy i dołączonym do niej kosztorysem ofertowym.

2. Wynagrodzenie obejmuje kompleksową realizację zadania, w tym koszty wykonania prób, sprawdzeń, pomiarów, odbioru i uruchomienia urządzeń, odbiory dozоровe, organizacji i zagospodarowania placu budowy, zabezpieczenia we własnym zakresie punktów poboru energii elektrycznej i wody dla celów budowy, ubezpieczenia budowy, geodezyjne pomiary powykonawcze, wykonanie dokumentacji powykonawczej, przeprowadzenie odbiorów i uzyskanie pozwolenia na użytkowanie, a także koszty związane z wykonaniem obowiązków Wykonawcy z tytułu rękojmi i gwarancji.
3. Wykonawca oświadcza, że zakres robót określony w § 1 nie budzi wątpliwości. Wykonawca wyklucza możliwość powoływania się na niezrozumienie zakresu oraz treści przedmiotu umowy jako podstawę roszczeń o zwiększenie wynagrodzenia oraz potwierdza, że nie będzie żądał podwyższenia wynagrodzenia wskutek złego oszacowania rozmiaru lub kosztów prac.

4. Podstawą określenia powyższego wynagrodzenia był przedmiot zamówienia określony w specyfikacji istotnych warunków zamówienia i kosztorys ofertowy sporządzony przez Wykonawcę. Rozliczenie wykonanych prac zostanie przeprowadzone na podstawie odbiorów i kosztorysów powykonawczych. Za wykonanie przedmiotu umowy Wykonawcy nie przysługuje prawo żądania wyższego wynagrodzenia niż określone w punkcie 1. Za prace objęte kosztorysem ofertowym, a nie wykonane wynagrodzenie Wykonawcy nie przysługuje.
5. W przypadku konieczności udzielenia przez Zamawiającego zamówienia dodatkowego z tytułu prac, które nie zostały uwzględnione w przedmiocie zamówienia i dokumentacji projektowej, Wykonawca zobowiązany jest je wykonać na dodatkowe zamówienie Zamawiającego udzielone pod rygorem nieważności w formie pisemnej w trybie z „wolnej ręki”, przy zachowaniu tych samych norm, parametrów, standardów oraz cen wyszczególnionych w kosztorysie ofertowym.

§ 9

1. Czynności związane z odbiorem przedmiotu umowy będą realizowane w następujących terminach:
 - a) roboty zanikające i ulegające zakryciu będą odbierane przez inspektora nadzoru, w terminie nie dłuższym niż 4 dni od dnia ich zgłoszeniu do odbioru przez kierownika budowy wpisem do dziennika budowy
 - b) w przypadku robót, dla których Strony ustalą odbiory częściowe, potwierdzenie przez inspektora nadzoru zakończenia robót, sprawdzenie kompletności i prawidłowości dokumentów odbiorowych złożonych przez Wykonawcę nastąpi w ciągu 7 dni od daty zgłoszenia przez kierownika budowy gotowości do odbioru i przekazania niezbędnych dokumentów
 - c) z co najmniej 7-dniowym wyprzedzeniem, Wykonawca pisemnie powiadomi Zamawiającego o gotowości przedmiotu umowy do odbioru końcowego wraz z dokonaniem odpowiedniego wpisu w dzienniku budowy

- d) przeprowadzenie odbioru końcowego etapu umowy nastąpi w ciągu 14 dni od daty otrzymania zawiadomienia
 - e) po zakończeniu odbioru końcowego i podpisaniu protokołu odbioru ze stwierdzeniem należytego wykonania prac, Wykonawca przystąpi do uzyskania pozwolenia na użytkowanie.
2. W przypadku stwierdzenia wad i usterek Zamawiający odstąpi od czynności odbioru całego zadania lub dających się wyłączyć jego części. W takim przypadku Wykonawca zobowiązuje się do ponownego zgłoszenia przedmiotu umowy do odbioru.
 3. Do czasu dokonania odbioru końcowego na Wykonawcy ciąży ryzyko utraty lub uszkodzenia lub zniszczenia przedmiotu umowy, jak też jakiegokolwiek jego części.

§ 10

1. Rozliczenie częściowe za wykonanie umowy będzie następować w okresach kwartalnych w oparciu o odbiory i faktury częściowe, wystawione na podstawie podpisanego przez Strony protokołu odbioru częściowego.
2. Rozliczenie częściowe będzie następować zgodnie z harmonogramem rzeczowo-finansowym, o którym mowa w § 3 pkt 2 a) i nie może przekroczyć 80% wartości umowy.
3. Rozliczenie końcowe przedmiotu zamówienia i umowy nastąpi po przeprowadzenia odbioru końcowego na zasadach określonych w § 9, na podstawie podpisanego przez Strony protokołu odbioru końcowego i faktury końcowej wystawionej przez Wykonawcę.
4. Faktury będą płatne w terminie 30 dni od daty ich otrzymania na wskazane w nich konto Wykonawcy.

§ 11

Strony ustalają, że obowiązującą je formę odszkodowania będą stanowiły kary umowne z następujących tytułów:

1. Zamawiający zapłaci Wykonawcy kary umowne:
 - a) za zwłokę w przekazaniu terenu budowy w wysokości 0,5% wynagrodzenia brutto za każdy dzień zwłoki,
 - b) za zwłokę w dokonaniu potwierdzenia zakończenia robót lub odbioru robót z przyczyn niezależnych od Wykonawcy w wysokości 0,5% wynagrodzenia brutto za każdy dzień zwłoki,
2. Wykonawca zapłaci Zamawiającemu kary umowne:
 - a) za zwłokę w wykonaniu przedmiotu umowy w wysokości 0,5% wynagrodzenia brutto za każdy dzień zwłoki,
 - b) za zwłokę w likwidacji placu budowy i zaplecza własnego Wykonawcy w wysokości 0,5% wynagrodzenia brutto za każdy dzień zwłoki,
 - c) za zwłokę w usunięciu wad ujawnionych przy odbiorze lub ujawnionych w okresie gwarancji w wysokości 0,5% wynagrodzenia brutto za każdy dzień zwłoki, liczony od upływu terminu wyznaczonego na usunięcie wad,
 - d) c) za odstąpienie Wykonawcy od umowy z przyczyn niezależnych od Zamawiającego lub odstąpienie Zamawiającego od umowy z powodów dotyczących Wykonawcy - w wysokości 20% wynagrodzenia,
 - e) za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy w wysokości 30% wynagrodzenia brutto.
3. Strony mogą dochodzić na zasadach ogólnych odszkodowań przewyższających zastrzeżone kary umowne, jeżeli nie pokrywają one faktycznie poniesionej szkody.
4. Kara umowna powinna być zapłacona przez Stronę, która naruszyła postanowienia umowy, w terminie 14 dni od daty wystąpienia przez drugą stronę z żądaniem zapłaty.

5. W razie zwłoki w zapłacie kary Zamawiający może potrącić należną mu karę z dowolnej płatności na rzecz Wykonawcy.

§ 12

1. Wykonawca udziela Zamawiającemu rękojmi i gwarancji na dostarczone urządzenia i roboty wykonane w ramach niniejszej umowy w okresie 60 miesięcy od daty uzyskania pozwolenia na użytkowanie.
2. W dacie odbioru Wykonawca wystawi dokument gwarancyjny określający szczegółowe warunki gwarancji.
3. W ramach gwarancji Wykonawca zobowiązuje się do:
 - a) dokonywania przeglądów gwarancyjnych, zapewniających bezusterkową eksploatację przedmiotu zamówienia w okresach udzielonej gwarancji;
 - b) usuwania wszelkich wad i usterek tkwiących w przedmiocie zamówienia lub ujawnionych po dokonaniu odbioru końcowego;
 - c) ponoszenia kosztów przeglądów gwarancyjnych oraz kosztów materiałów eksploatacyjnych związanych z tymi przeglądami.
4. Nie podlegają uprawnieniom z tytułu gwarancji wady i usterki powstałe wskutek:
 - a) działania siły wyższej albo wyłącznie z winy użytkownika lub osoby trzeciej, za która Wykonawca nie ponosi odpowiedzialności
 - b) normalnego zużycia obiektu lub jego części
 - c) winy użytkownika, w tym uszkodzeń mechanicznych oraz eksploatacji i konserwacji obiektu oraz urządzeń w sposób niezgodny z zasadami eksploatacji.
5. Wykonawca zobowiązuje się do usunięcia zgłoszonych pisemnie przez Zamawiającego wad i usterek w terminie 14 dni kalendarzowych, a wad szczególnie uciążliwych, w tym awarii urządzeń i instalacji – w ciągu 24 godzin.
6. Jeżeli usunięcie wady lub usterki ze względów technicznych nie jest możliwe w terminie 14 dni kalendarzowych, Wykonawca jest zobowiązany powiadomić o tym

pisemnie Zamawiającego. Zamawiający wyznaczy nowy termin, z uwzględnieniem możliwości technologicznych i sztuki budowlanej. Niedotrzymanie przez Wykonawcę wyznaczonego terminu będzie zakwalifikowane jako odmowa usunięcia wady lub usterki.

7. Odbiór poprzedzający zakończenie okresu gwarancji i rękojmi odbędzie się na wniosek Zamawiającego, przesłany do Wykonawcy na 30 dni przed upływem okresu gwarancji lub rękojmi.
8. Zamawiający dokona przeglądu z tytułu rękojmi lub gwarancji z udziałem Wykonawcy. W przypadku stwierdzenia wad lub usterek Wykonawca usunie je na zasadach określonych w umowie.
9. Wykonawca jest odpowiedzialny z tytułu rękojmi za wady fizyczne i prawne przedmiotu umowy, zmniejszające jego wartość lub użyteczność ze względu na cel określony w umowie.
10. Zamawiający wykonuje uprawnienia z tytułu rękojmi za wady fizyczne niezależnie od uprawnień wynikających z gwarancji.

§ 13

1. W razie stwierdzenia w okresie gwarancji lub rękojmi wad w przedmiocie umowy, Zamawiający może:
 - a) w przypadku wad uniemożliwiających użytkowanie przedmiotu umowy zgodnie z jego przeznaczeniem, żądać wykonania przedmiotu umowy po raz drugi, wyznaczając Wykonawcy odpowiedni termin, zachowując prawo domagania się od Wykonawcy naprawienia szkody wynikłej z opóźnienia,
 - b) w przypadku wad nadających się do usunięcia, żądać od Wykonawcy usunięcia ich w określonym przez Zamawiającego terminie na koszt Wykonawcy.
2. Jeżeli wady nie zostaną usunięte w wyznaczonym terminie, Zamawiający może od umowy odstąpić i powierzyć usunięcie tych wad innej osobie na koszt Wykonawcy.

§ 14

1. Przed zawarciem niniejszej umowy, Wykonawca przedkłada Zamawiającemu polisę / kopię polisy ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej w związku z prowadzoną działalnością, na kwotę zł, stanowiącą **Załącznik nr 2** do niniejszej umowy. Wykonawca zobowiązuje się do utrzymania przedmiotowej polisy co najmniej w tej wysokości przez cały okres obowiązywania umowy.
2. Przed zawarciem niniejszej umowy Wykonawca wnosi zabezpieczenie należytego wykonania umowy w wysokości 10 % wynagrodzenia umownego brutto, tj. :
.....zł
(słownie złotych:)
w formie Potwierdzenie wniesienia zabezpieczenia stanowi **Załącznik nr 3** do niniejszej umowy.
3. Wniesione zabezpieczenie należytego wykonania umowy przeznaczone jest w 30% na zabezpieczenie roszczeń z tytułu rękojmi i gwarancji za wady, zaś w 70% przeznaczone jest jako gwarancja należytego wykonania robót.
4. W przypadku należytego wykonania robót 70% zabezpieczenia zostanie zwrócone lub zwolnione w ciągu 30 dni po odbiorze robót potwierdzonym podpisaniem przez Strony protokołem odbioru, zaś pozostała część zabezpieczenia, tj. 30% zostanie zwrócona lub zwolniona w ciągu 15 dni po upływie terminu gwarancji.
5. W przypadku nienależytego wykonania zamówienia zabezpieczenie staje się własnością zamawiającego i będzie wykorzystane do zgodnego z umową wykonania robót.
6. W przypadku ujawnienia wad przedmiotu umowy w okresie gwarancji i nie usunięcia ich przez Wykonawcę, pozostała część zabezpieczenia zostanie wykorzystana do pokrycia roszczeń z tytułu rękojmi i gwarancji.

§ 15

1. Zamawiający może rozwiązać umowę w razie:
 - a) wystąpienia istotnej zmiany okoliczności powodującej, że wykonanie umowy nie leży w interesie publicznym, czego nie można było przewidzieć w chwili zawarcia umowy; w takim wypadku Wykonawca może żądać jedynie wynagrodzenia należnego mu z tytułu wykonania części umowy
 - b) ogłoszenia likwidacji lub rozwiązania firmy Wykonawcy
 - c) wydania nakazu zajęcia majątku Wykonawcy
 - d) nie rozpoczęcia przez Wykonawcę robót bez uzasadnionych przyczyn oraz nie podjęcia ich pomimo wezwania Zamawiającego złożonego na piśmie
 - e) przerwania przez Wykonawcę realizacji robót, jeśli przerwa ta trwa dłużej niż 1 miesiąc
 - f) nie wykonania umowy, nienależytego wykonania umowy lub nie usunięcia wad przez Wykonawcę na zasadach i w terminach określonych w niniejszej umowie
 - g) istotnego naruszenia postanowień umowy przez Wykonawcę.
2. Wykonawca może rozwiązać umowę w razie:
 - a) ogłoszenia likwidacji firmy Zamawiającego
 - b) istotnego naruszenia postanowień umowy przez Zamawiającego.
3. Rozwiązanie umowy winno nastąpić w formie pisemnej pod rygorem nieważności, z zachowaniem 14-dniowego okresu wypowiedzenia.

§ 16

Wszystkie sprawy sporne wynikające z umowy, dla których Strony nie znajdą polubownego rozwiązania, będą rozstrzygane sądem powszechnym właściwym dla siedziby Zamawiającego.

§ 17

W sprawach nie uregulowanych niniejszą umową mają zastosowanie postanowienia kodeksu cywilnego oraz powszechnie obowiązujące przepisy prawa.

§ 18

Wszelkie zmiany niniejszej umowy mogą być dokonane wyłącznie na piśmie pod rygorem nieważności.

§ 19

Umowa niniejsza sporządzona została w czterech egzemplarzach, po dwa dla każdej ze Stron.